

Bijlage 2 Voorstel voor kaders voor Duurzaamheidsfonds

Wat beogen we met het Duurzaamheidsfonds

Doel van dit Duurzaamheidsfonds is maatschappelijke organisaties te helpen bij het structureel verlagen van het energieverbruik van hun gebouwen. Met het inzetten van dit budget als subsidie voor het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen verwachten we een extra impuls te kunnen geven aan de maatschappelijke organisaties waardoor zij sneller en makkelijker uitvoering kunnen geven aan de maatregelen. Hierbij willen we zoveel mogelijk inzetten op 'besparen', dus het daadwerkelijk realiseren van kierdichting, isolatie- en besparingsmaatregelen voor maatschappelijk vastgoed. De uitvoering van deze maatregelen zorgen voor het niet of minder verhogen van de energiekosten voor de organisaties, waardoor deze extra kosten niet hoeven te worden doorberekend naar deelnemers. Zo draagt het bij aan een laagdrempelig en toegankelijk aanbod voor alle inwoners.

Wie kunnen een beroep doen op het Duurzaamheidsfonds

De volgende organisaties kunnen een beroep doen op het Duurzaamheidsfonds.

Een organisatie:

- die activiteiten organiseert die een bijdrage leveren aan de leefbaarheid van Steenwijkerland of als locatie dient waar deze activiteiten plaatsvinden kunnen, niet zijnde religieuze of politieke activiteiten.
- die eigenaar is van maatschappelijk vastgoed in Steenwijkerland of hoofdgebruiker van gemeentelijk vastgoed. Te denken valt aan dorpshuizen, sportaccommodaties en musea.
- die geen winstoogmerk heeft
- die ingeschreven staat in het handelsregister van de Kamer van Koophandel
- waar de werkzaamheden (grotendeels) door vrijwilligers worden uitgevoerd of aangestuurd, niet zijnde/vallend onder professionele (koepel)organisaties.

Waarvoor stellen we subsidie beschikbaar

- **Onroerende zaken zowel gericht op besparen als opwekken**
Er kan subsidie aangevraagd worden voor het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen. Het gaat hierbij om maatregelen voor onroerende zaken zowel gericht op besparende maatregelen als op maatregelen om energie op te wekken. Buiten de kaders valt subsidie op roerende zaken zoals elektrische voertuigen, koelkasten, gordijnen e.d.
- **Richtlijn voor bepalen van maatregelen**
Bij het bepalen van de maatregelen en de aanpak moeten er keuzes gemaakt worden om zoveel mogelijk rendement te behalen. Kosten en baten (inclusief besparing van de CO₂ uitstoot) moeten tegen elkaar afgewogen worden. In bepalen van de keuzes gebruiken we de onderstaande volgorde als richtlijn in de keuze van te nemen maatregelen:
 - o Kierdichting en andere kleinere maatregelen
 - o Isoleren om te besparen
 - o Warmtekeuze op basis van toekomstige warmtevraag
 - o Opwek tot wat benodigd is in de toekomst
- **Subsidiepercentages**
We willen als eerste stimuleren dat maatschappelijke organisaties inzetten op besparen om te zorgen dat de energievraag daalt. En in vervolg daarop, op maatregelen op het gebied van energieopwekking. Immers alle energie die niet nodig is, hoeft ook niet te worden opgewekt. Om vooral ook energiebesparing te stimuleren wordt voor besparende maatregelen een

subsidiepercentage van maximaal 75% beschikbaar te stellen en voor maatregelen voor energieopwekking een subsidiepercentage van maximaal 30%.

Hierbij geldt voor één maatregel een uitzondering, namelijk voor ledverlichting op sportvelden bij gemeentelijke sportaccommodaties. Hiervoor wordt ook een maximaal subsidiepercentage van 30% aanhouden. Wanneer clubs hier gebruik van willen maken geldt de afgesproken werkwijze met o.a. overdracht van eigendom. Voor niet-gemeentelijke sportaccommodaties geldt deze uitzondering niet. Zij kunnen wel een maximaal subsidiepercentage van 75% aanhouden voor omzetten van conventionele verlichting naar ledverlichting.

- **Maximale subsidiebedrag**

De grootte van het vastgoed (het Bruto vloeroppervlak, BVO) heeft invloed op de kosten voor verduurzaming. Hoe groter, hoe meer kosten. De grootte van de accommodatie heeft daarom invloed op de hoogte van het maximale subsidiebedrag

- BVO ≤ 250 m²: max € 60.000,- (gaat om ca 35 accommodaties in Steenwijkerland)
- BVO 250 – 500 m²: max € 75.000,- (gaat om ca 20 accommodaties in Steenwijkerland)
- BVO > 500 m²: tot max € 90.000,- (gaat om ca 20 accommodaties in Steenwijkerland)

- **Stapelen is toegestaan**

Om de drempel voor verduurzaming zo laag mogelijk te maken, is het stapelen met landelijke en provinciale subsidies en andere bijdragen toegestaan. Indien er andere subsidie- en/of financieringsmogelijkheden voor handen zijn hebben deze voorrang boven deze regeling. Dit geldt ook voor de regeling die er is voor het realiseren van ledverlichting op sportvelden.

- **Kosten voor maatregelen die zijn uitgevoerd vanaf 1 november 2022 tot aan de start van de regeling mogen meegenomen worden in de subsidieaanvraag**

Vanwege de plotseling gestegen energieprijzen kan het zijn dat een aantal organisaties al geïnvesteerd heeft in duurzaamheidsmaatregelen. Deze kosten kunnen, in afwijking op de ASV, meegenomen worden in de subsidieaanvraag als onderdeel van de totale plan van aanpak voor uit te voeren maatregelen. Mits passend binnen de kaders en subsidievoorwaarden. We houden hierbij 1 november 2022 als datum aan omdat dat het moment is geweest waarop het Energiefonds voor maatschappelijke organisaties is aangekondigd en er budget is gereserveerd. De uitgevoerde maatregelen moeten met facturen worden onderbouwd.

Welke voorwaarden stellen we

Om voor de subsidie in aanmerking te komen stellen we een aantal voorwaarden:

- **Er moet een energiescan worden uitgevoerd**

Als eerste stap voor verduurzaming is het belangrijk om in beeld te hebben wat er aan maatregelen mogelijk is. Wat de kosten zijn en wat de opbrengsten. Om dit inzichtelijk te maken moeten organisaties een scan uit laten voeren. Er zijn al verschillende organisaties die dit aanbieden, waar kosteloos gebruik van gemaakt kan worden. We sluiten aan bij deze initiatieven. Mochten er geen mogelijkheden zijn om een kosteloze scan uit te voeren dan kunnen de kosten voor de scan meegenomen worden in de subsidieaanvraag. Hierover moet wel vooraf afstemming zijn geweest met de gemeente.

- **Voldoende bestaansrecht die de investering legitimeert**

De organisatie moet voldoende bestaansrecht hebben met het oog op de toekomst zodat het de investering legitimeert. Daarbij kijken we naar de vitaliteit van de organisatie en hun bestaansrecht voor de toekomst. En we kijken naar eventuele specifieke ontwikkelingen rondom de accommodatie. Dat betekent dat we bij het behandelen van de aanvraag indien van toepassing, ook proactief het gesprek aan over mogelijk gezamenlijk gebruik van accommodaties. Hiermee geven we ook invulling aan de motie 2022-RAAD-00041, Samen sterk: Integraal beleid voeren op accommodaties van (sport)verenigingen. Mocht het op grond van deze voorwaarde niet wenselijk zijn om subsidie te verstrekken, en het is een grond voor afwijzing van de aanvraag, dan wordt deze altijd voorgelegd aan het college.

- **Inspanningsverplichting op aanvragen andere subsidies en fondsen**

Er geldt een inspanningsverplichting voor het aanvragen van andere subsidies en fondsen om de noodzakelijke subsidie uit het Duurzaamheidsfonds zo laag mogelijk te maken.

- **Inzet op veranderen van gedrag**

Een belangrijk onderdeel van het besparen in energie zit in gedrag. Dit vraagt om bewustwording en stimulering. Bij het ontvangen van subsidie geldt de inspanningsverplichting om te sturen op aanpassing van gedrag van de gebruikers. In de aanvraag moet de organisatie aangeven op welke manier zij dit gaan doen, bijvoorbeeld richting hun leden.

- **Uitvoering van de maatregelen in principe binnen 12 maanden**

De verduurzamingsmaatregelen moeten in principe binnen 12 maanden na verlening van de subsidie worden uitgevoerd. Wanneer aantoonbaar is dat de uitvoering van de maatregelen niet haalbaar is binnen deze periode, dan kan de termijn worden verlengd met maximaal 5 maanden.

- **Wederkerigheid**

Willen we als samenleving de klimaatdoelstellingen halen dan zal iedereen (inwoners en organisaties) daar zijn of haar steentje aan bij moeten dragen. Organisaties hebben vaak een grote achterban van leden. Wanneer we subsidie verstrekken vragen we een stukje wederkerigheid. We stellen daarom als voorwaarde dat organisaties op verzoek van de gemeente meehelpen in het bereiken en informeren van inwoners als het gaat om het thema duurzaamheid vanuit de gemeente. Denk aan het plaatsen van een artikel in een nieuwsbrief, het neerleggen van flyers of het ophangen van een spandoek.

Welke werkwijze hanteren we

Geen accommodatie is gelijk. Verschillen in eigendomssituatie, leeftijd, grootte, gebruik, etc. Allemaal kenmerken die invloed hebben bij het bepalen welke maatregelen meer of minder voor de hand liggend zijn om energie te besparen en/of op te wekken. Kortom, de aanpak om verduurzaming vraagt om maatwerk. Dat betekent dat we in de werkwijze nauw samen optrekken met de maatschappelijke organisatie, waarbij we de verantwoordelijkheid niet over willen nemen. We gebruiken de kaders die hiervoor zijn geschetst als uitgangspunt om, van daaruit maatwerk te kunnen leveren.

- **Scan**

De organisatie laat een energiescan uitvoeren. Maatschappelijke organisaties verwijzen we naar het Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed van de provincie Overijssel voor het laten uitvoeren van een scan. Met uitzondering van de sportverenigingen. Hen verwijzen we naar Sport NL Groen.

- **Samen werken aan een plan van aanpak, zonder de verantwoordelijkheid over te nemen**
Wanneer de maatschappelijke organisatie de uitkomst van de scan heeft, gaan we in gesprek. Resultaat van dit gesprek is een plan van aanpak van uit te voeren maatregelen, met daarbij een begroting en dekkingsplan. Het initiatief ligt bij de maatschappelijke organisatie. Dit nemen we niet over.
- **Subsidieaanvraag en/of aanvraag voor een lening door maatschappelijke organisatie**
Aan de hand van het plan van aanpak kan de maatschappelijke organisatie indien nodig en gewenst een subsidieaanvraag indienen. Deze wordt vervolgens binnen de reguliere termijn van 8 weken, zoals vastgesteld in de ASV, afgehandeld.
- **Uitvoering maatregelen**
De werkzaamheden dienen vervolgens te worden uitgevoerd binnen een termijn van 12 maanden na vaststelling subsidieaanvraag. Aandachtspunt hierbij kan zijn dat voor de werkzaamheden een (omgevings)vergunning benodigd is.
- **Verantwoording van de subsidie**
We houden de volgende kaders aan voor de verantwoording.
 - o Subsidies tot € 5.000 direct worden vastgesteld.
 - o Subsidies tussen de € 5.000 en € 50.000 achteraf worden vastgesteld aan de hand van een aangeleverd activiteitenverslag en financieel verslag.
 - o Subsidies tussen de € 50.000 en € 100.000 worden achteraf worden vastgesteld aan de hand van een activiteitenverslag en een financieel verslag. In afwijking van de ASV is er geen door een onafhankelijk accountant afgegeven beoordelingsverklaring noodzakelijk, maar is een onderbouwing van bijvoorbeeld een jaarrekening met specificatie van de uitgaven voldoende.